

LEGENDA O ŚW. WOJCIECHU z Drzwi Gnieźnieńskich

PROJEKT EDUKACYJNY

www.muzeumgniezno.pl

mpppgniezno

Dofinansowanie:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Dofinansowano ze środków
Ministra Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

KULTURA
DOSTĘPNA

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Patronat:

Patronat medialny:

MÓWIA WIEKI

HISTORIA
.ORG.PL

Muzeum Początków Państwa Polskiego
w Gnieźnie
ul. Kostrzewskiego 1
62-200 Gnieźno

Danuta Konieczka-Śliwińska

 SCENARIUSZ LEKCJI historii dla szkoły podstawowej

 CZAS TRWANIA:
45 min.

 TEMAT LEKCJI:

Św. Wojciech – patron Polski

I. CELE LEKCJI

CELE OGÓLNE

- ♦ kształcenie umiejętności pracy z materiałem audiowizualnym i wizualnym (filmem dydaktycznym i planszą)
- ♦ kształcenie postawy szacunku wobec postaci św. Wojciecha

CELE SZCZEGÓŁOWE

Po skończonej lekcji uczeń:

- ♦ wie, kim był św. Wojciech
- ♦ opowie o jego życiu i działalności
- ♦ wyjaśni, dlaczego św. Wojciech jest patronem Polski
- ♦ odpowie na pytania na podstawie obejrzanego filmu
- ♦ wskaże na mapie sąsiadów państwa Mieszka I
- ♦ odszuka na osi czasu daty życia i śmierci św. Wojciecha
- ♦ opowie o Drzwiach Gnieźnieńskich
- ♦ odpowie na pytania na podstawie analizy planszy
- ♦ rozwinie w sobie postawę szacunku wobec dziedzictwa narodowego
- ♦ doceni rolę wybitnych postaci w dziejach

Danuta Konieczka-Śliwińska

 SCENARIUSZ LEKCJI historii dla szkoły podstawowej

 CZAS TRWANIA:
45 min.

 TEMAT LEKCJI:
Św. Wojciech – patron Polski

II. METODY DYDAKTYCZNE

- ◇ zabawa dydaktyczna
- ◇ pogadanka
- ◇ opowiadanie z elementami prezentacji multimedialnej
- ◇ praca w grupach
- ◇ praca z filmem
- ◇ praca z materiałem ilustracyjnym
- ◇ praca z mapą
- ◇ praca z osią czasu

III. ŚRODKI DYDAKTYCZNE

- ◇ krzyżówka
- ◇ film animowany pt. „Legenda o św. Wojciechu z Drzwi Gnieźnieńskich”
- ◇ karta pracy
- ◇ prezentacja multimedialna pt. „Św. Wojciech – patron Polski”
- ◇ instrukcje dla grup
- ◇ wystawa planszowa „Św. Wojciech i jego czasy”

Danuta Konieczka-Śliwińska

 SCENARIUSZ LEKCJI historii dla szkoły podstawowej

 CZAS TRWANIA:
45 min.

 TEMAT LEKCJI:
Św. Wojciech – patron Polski

IV. PRZEBIEG LEKCJI

CZĘŚĆ WPROWADZAJĄCA

1. W ramach powtórki z poprzednich lekcji uczniowie rozwiązują krzyżówkę, którą nauczyciel wyświetla na tablicy interaktywnej lub rozdaje uczniom w postaci karty pracy.

1			D	O	B	R	A	W	A										
2							P	O	L	A	N	I	E						
3							W	O	J	O	W	I	E						
4								C	E	S	A	R	Z						
5							M	I	E	S	Z	K	O						
6	W	I	Ś	L	A	N	I	E											
7		C	H	R	Z	E	Ś	C	I	J	A	Ń	S	T	W	O			
8							C	H	R	Z	E	S	T						

HASŁA DO KRZYŻÓWKI:

1. Imię księżniczki czeskiej, która wyszła za mąż za Mieszka I.
2. Nazwa plemienia zamieszkującego tereny wokół Poznania i Gniezna.
3. Tworzyli drużynę książęcą Mieszka I.
4. Władca Rzeszy Niemieckiej.
5. Pierwszy historyczny władca państwa polskiego.
6. Nazwa plemienia zamieszkującego tereny wokół Krakowa.
7. Religia, którą przyjął Mieszko I.
8. Odbył się w 966 r.

Danuta Konieczka-Śliwińska

 SCENARIUSZ LEKCJI historii dla szkoły podstawowej

 CZAS TRWANIA:
45 min.

 TEMAT LEKCJI:
Św. Wojciech – patron Polski

2. Nauczyciel w formie pogadanki nawiązuje do tematu lekcji. Pyta uczniów, czy ktoś z nich wie, kim był św. Wojciech. Jeśli nikt w klasie nie będzie wiedział, to krótko wyjaśnia, że był to biskup praski z X wieku, który poniósł męczeńską śmierć, głosząc wiarę chrześcijańską w państwie Prusów. Mówi również, że św. Wojciech jest patronem Polski, prosząc o wyjaśnienie uczniów kim jest patron (np. ktoś, kto się opiekuje, jest symbolem, jest bohaterem) i jak możemy to rozumieć w stosunku do św. Wojciecha.

3. Następnie nauczyciel krótko prezentuje wszystkie elementy pakietu „Legenda o św. Wojciechu z Drzwi Gnieźnieńskich”, formułuje temat lekcji i przedstawia problemy, które będą podczas niej poruszane. Temat lekcji zapisuje na tablicy lub wyświetla na tablicy interaktywnej.

CZĘŚĆ WŁAŚCIWA

1. Nauczyciel przygotowuje uczniów do pokazu filmu animowanego o św. Wojciechu. Dzieli uczniów na grupy 4-5 osobowe i rozdaje im karty pracy z pytaniami testowymi do uzupełnienia na podstawie informacji podanych przez narratora w filmie. Wyjaśnia krótko zasady wypełnienia karty pracy. Po prezentacji filmu i wypełnieniu kart przez uczniów, nauczyciel ustala prawidłowe odpowiedzi (jeśli grup było 5, to każda grupa udziela odpowiedzi na jedno pytanie, a reszta uczniów sprawdza, czy zakreśliła prawidłową odpowiedź).

Danuta Konieczka-Śliwińska

 SCENARIUSZ LEKCJI historii dla szkoły podstawowej

 CZAS TRWANIA:
45 min.

 TEMAT LEKCJI:
Św. Wojciech – patron Polski

KARTA PRACY

Wypełnijcie poniższą tabelę, podkreślając właściwą odpowiedź przy każdym pytaniu. Prawidłowych odpowiedzi dostarczy Wam film o św. Wojciechu. Uważnie go oglądajcie!

Kiedy urodził się św. Wojciech?	a) ok. 930 r. b) ok. 956 r. c) ok. 970 r.
Kiedy Wojciech przyjął imię Adalbert?	a) podczas chrztu b) podczas bierzmowania c) podczas przyjęcia święceń biskupich
W jaki sposób św. Wojciech podróżował do Prusów?	a) konno b) pieszo c) łodzią
Dlaczego stracił życie św. Wojciech?	a) bo nie chciał ucztować z Prusami b) bo walczył z Prusami c) bo odprawił Mszę na polanie świętej dla Prusów
Kiedy zginął św. Wojciech?	a) 23 kwietnia 997 r. b) 23 kwietnia 960 r. c) 23 maja 997 r.

Danuta Konieczka-Śliwińska

 SCENARIUSZ LEKCJI historii dla szkoły podstawowej

 CZAS TRWANIA:
45 min.

 TEMAT LEKCJI:
Św. Wojciech – patron Polski

2. Nauczyciel w formie opowiadania, wykorzystując prezentację multimedialną pt. „Św. Wojciech – patron Polski”, przedstawia uczniom atrybuty św. Wojciecha oraz omawia krótko Drzwi Gnieźnieńskie (czym są, kiedy je wykonano, gdzie są obecnie przechowywane). Zwraca przy tym uwagę na znaczenie tego zabytku nie tylko jako źródła informacji o życiu i działalności męczennika, ale również o epoce, w której powstało.

3. Następnie nauczyciel pokazuje uczniom wystawę planszową poświęconą św. Wojciechowi i jego czasom. Ponownie dzieli klasę na grupy i rozdaje każdej z nich instrukcję. Zadaniem grup jest odnalezienie odpowiedniej planszy, na której jest opisany/przedstawiony dany problem. Po odszukaniu odpowiedniej planszy uczniowie muszą się zapoznać z jej treścią i odpowiedzieć na pytanie, które otrzymali w instrukcji. W tym celu mogą posłużyć się również kodami QR umieszczonymi na planszy. Po wykonaniu zadania każda grupa prezentuje wyniki swojej pracy.

Danuta Konieczka-Śliwińska

 SCENARIUSZ LEKCJI historii dla szkoły podstawowej

 CZAS TRWANIA:
45 min.

 TEMAT LEKCJI:
Św. Wojciech – patron Polski

GRUPA I

Waszym zadaniem jest odszukanie planszy, która przedstawia:
DRZWI GNIEŹNIEŃSKIE
Przeczytajcie tekst umieszczony na planszy i odpowiedzcie na następujące pytanie:
W JAKI SPOSÓB WYKONANO DRZWI GNIEŹNIEŃSKIE?

GRUPA II

Waszym zadaniem jest odszukanie planszy, która przedstawia:
MAPĘ POLITYCZNĄ EUROPY W X WIEKU
Przeczytajcie tekst umieszczony na planszy i zapoznajcie się mapą, a następnie odpowiedzcie na następujące pytanie:
Z KIM SĄSIADOWAŁO PAŃSTWO POLSKIE ZA CZASÓW MIESZKA I?

GRUPA III

Waszym zadaniem jest odszukanie planszy, która przedstawia:
DZIECIŃSTWO ŚW. WOJCIECHA
Przeczytajcie tekst umieszczony na planszy i odpowiedzcie na następujące pytanie:
GDZIE UCZYŁ SIĘ ŚW. WOJCIECH?

GRUPA IV

Waszym zadaniem jest odszukanie planszy, która przedstawia:
CZASY, KIEDY ŚW. WOJCIECH BYŁ BISKUPEM
Przeczytajcie tekst umieszczony na planszy i odpowiedzcie na następujące pytanie:
KTO I W JAKI SPOSÓB MIANOWAŁ ŚW. WOJCIECHA BISKUPEM?

GRUPA V

Waszym zadaniem jest odszukanie planszy, która przedstawia:
ŚMIERĆ ŚW. WOJCIECHA
Przeczytajcie tekst umieszczony na planszy i odpowiedzcie na następujące pytanie:
KTO I DOKĄD SPROWADZIŁ CIAŁO MĘCZENNIKA?

Danuta Konieczka-Śliwińska

 SCENARIUSZ LEKCJI historii dla szkoły podstawowej

 CZAS TRWANIA:
45 min.

 TEMAT LEKCJI:
Św. Wojciech – patron Polski

CZĘŚĆ PODSUMOWUJĄCA

4. W ramach powtórzenia i uporządkowania informacji zdobytych na lekcji uczniowie wskazują na osi czasu daty życia i śmierci św. Wojciecha.
5. W formie pogadanki rozmawiają z nauczycielem, dlaczego św. Wojciech zasłużył na miano patrona Polski.
6. Jako zdanie domowe uczniowie narysują plakat upamiętniający św. Wojciecha.

ZALECANA LITERATURA:

- J. Budzińska, *Źródło ikonograficzne w szkolnej edukacji historycznej na przykładzie zbiorów muzeów wielkopolskich*, Poznań 2014
- H. Figaj-Nowak, *Dydaktyczna interpretacja źródła ikonograficznego*, [w:] *Uczeń w Nowej Szkole. Edukacja Humanistyczna*, red. M. Kujawska, Poznań 2002, s. 189-194.
- G. Labuda, *Czytanie Drzwi Gnieźnieńskich. Przekaz i język obrazu*, [w:] *Tropami Świętego Wojciecha*, red. Z. Kurnatowska, Poznań 1999
- G. Labuda, *Święty Wojciech: biskup-męczennik, patron Polski, Czech i Węgier*, Wrocław 2000
- J. Pasierb, *Św. Wojciech i Gniezno symbolami jednoczącej się Europy*, Gniezno 2009
- K. Śmigiel, *Święty Wojciech Sławnikowic*, Poznań 1997